

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт,
Угорщина) Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами VIII Міжнародної
науково-практичної конференції
24-25 жовтня 2024 року**

Україна, Мукачево 24-25 жовтня 2024 р.

УДК 37:378.011.3-057.4:005.332.4-043.83:339.92(477:4)(043.2)
О-72

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)*

Рецензенти:

Староста Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ДВНЗ “Ужгородський національний університет” (м. Ужгород);

Шпак Валентина Павлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (м. Черкаси).

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Товканець Г.В. – д.пед.н., професор; Кобаль В.І. – к.пед.н., професор; Молнар Т.І. – д.пед.н., професор; Горват М.В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л.М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

О-72 **Освіта і формування** конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 жовтня 2024 р., Мукачево / Ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2024. 328 с. ISBN978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VIII Міжнародної науково-практичної конференції “Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції”. Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

УДК 37:378.011.3-057.4:005.332.4-043.83:339.92(477:4)(043.2)

ISBN978-617-7495-53-5

© Мукачівський державний університет, 2024

<i>ПАНЧЕНКО О.Ю.</i>	
РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ	
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	230
<i>ПОВІДАЙЧИК М.М., ПОВІДАЙЧИК О.С., ПОПИК Ю.С.</i>	
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ	
ПЕДАГОГІВ У ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	233
<i>ПОП О.В., МОЧАН Т.М.</i>	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	235
<i>ПОПОВИЧ К.І., ГОРВАТ М.В.</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЕКСКУРСІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ПРИРОДНИЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	238
<i>ПОПОВИЧ О.М., ЮЩИК Л.В.</i>	
ПРОБЛЕМА ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ	
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	240
<i>РЕЗНІКОВ В.В.</i>	
РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ	
ДЕТЕРМІНАНТІВ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.....	243
<i>РОСОХА В.І., ФЕНЧАК Л.М.</i>	
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ – СКЛАДОВА КОМПЛЕКСНОГО	
ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	245
<i>РУСИН В.В., ГОРВАТ М.В.</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ДОПИТЛИВОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	247
<i>СІНИШИНА В.М.</i>	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	
ПСИХОЛОГА ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	250
<i>СІДОР Ю.І., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.</i>	
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	253
<i>СЛЕСАР Т.М.</i>	
РОЛЬ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ.....	255
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КЕРЕЧАНИН Н.І.</i>	
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.....	257
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ПОП Б.В.</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НУШ	
У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	260
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., РЯШКО О.С.</i>	
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ	
ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	262

– навчального, практико-професійного, позааудиторної професійно спрямованої роботи. Навчальне підсередовище забезпечує формування КС учителів через фундаментальність змісту навчання, внесення елементів досліджень у різні форми теоретичної підготовки педагогів, активізацію їхньої самостійної пошукової діяльності. Практико-професійне – передбачає створення специфічного простору для професійної підготовки майбутніх учителів під час практики, волонтерської роботи, неформальної освіти. Підсередовище позааудиторної професійно спрямованої роботи визначає способи наукової роботи студентів у різних видах позанавчальної діяльності [1].

Отже, нагальною стає реалізація процесу навчання на основі новітніх наукових досліджень і впровадженні науково-дослідницької діяльності в навчальну, практичну і позааудиторну роботу студентів. Така побудова освітнього процесу сприяє розвитку в майбутніх педагогів творчої ініціативи, пошуку ефективних і нестандартних рішень професійних проблем, формуванню їх конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Повідайчик М. М. Теорія і практика формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності: дис. докт. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопіль, 2024. 572 с.

ПОП О.В.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Мукачівський державний університет, Україна
МОЧАН Т.М.,
к.пед.н., доцент,
Мукачівський державний університет, Україна

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Пандемія XXI ст. та повномасштабна агресія росії проти України у 2022 році суттєво вплинули на освітній процес у державі. Вимушений перехід на дистанційне навчання став серйозним викликом і випробуванням для всіх учасників освітньої діяльності, однак цей досвід дав можливість швидко й ефективно освоїти нові технології в надзвичайно короткі строки. Цей період сприяв вдосконаленню інформаційно-комунікаційних компетенцій і формуванню необхідної в сучасних умовах цифрової культури.

Змішане навчання є процесом гармонійного поєднання традиційної та онлайн-освіти. Щоб розкрити особливості та переваги такого формату, насамперед розглянемо суть терміну “змішане навчання”.

Впровадження дистанційного навчання стало поштовхом для розвитку напрямку “змішаного навчання”, яке перекладається як Blended Learning. Вперше цей термін з’явився у 1999 році завдяки американському Інтерактивному Навчальному Центру (Interactive Learning Center) і відносився до викладання через Інтернет [1].

Існує кілька інтерпретацій змішаного навчання: Дж. Мунен описує його як гнучке навчання, Д. Кларк та Д. Пейнтер визначають як комбінацію традиційних формальних методів (заняття в аудиторіях, вивчення теорії) з неформальними способами (інтернет-конференції тощо). Роджер Шанк вважає змішане навчання комбінацією електронного та аудиторного форматів, тоді як Моебз і Вейбелзах бачать у ньому поєднання дистанційного та очного спілкування в інтегрованій навчальній діяльності. С. Грехем, своєю чергою, розглядає цей підхід як інтеграцію комп’ютерно опосередкованого і традиційного навчання в педагогічному середовищі [2].

Українські вчені також зробили значний внесок у дослідження змішаного навчання. Так, В. Кухаренко, Ю. Триус та А. Стрюк визначають його як цілеспрямований процес набуття знань, умінь і навичок, що відбувається як в аудиторії, так і поза нею. Вони наголошують на тому, що змішане навчання об’єднує технології традиційного, електронного, дистанційного та мобільного форматів, які доповнюють один одного, дозволяючи учасникам навчання самостійно контролювати час, місце та темп опанування матеріалу [3]. Є. Смирнова-Трибульська називає змішане навчання гібридним, Н. Рашевська – змішаним, а Б. Шуневич – комбінованим.

Г. Ткачук додає, що змішане навчання передбачає раціональне використання навчального часу, індивідуалізацію освітнього процесу під потреби кожного здобувача освіти, розмаїття джерел для отримання знань, а також гнучкі методи діагностики й моніторингу навчальних досягнень, забезпечуючи ефективний зворотний зв’язок. Завдяки цьому формується продуктивне навчальне середовище, що сприяє підвищенню результативності навчальної діяльності здобувачів [4].

Змішане навчання в початковій школі використовує новітні Інтернет-технології, що дозволяють враховувати індивідуальний темп навчання та розвитку учня, мотивувати його, відслідковувати особисті досягнення і вносити необхідні зміни в технології. Нові підходи, представлені у сучасному форматі, сприяють персоналізації традиційного навчального процесу в освітніх закладах.

Таким чином, у змішаному навчанні здобувачі самостійно опановують теоретичний матеріал через електронний контент. Під час зустрічей онлайн чи офлайн (якщо це можливо), використовуючи активні обговорення, ігрові технології, проблемні завдання та питання, учасники закріплюють і вдосконалюють практичні вміння та навички.

Серед ключових особливостей змішаного навчання можна виділити: орієнтацію на освітні потреби та індивідуальні можливості кожного здобувача, зміну ролі педагога з позиції вертикального домінування до горизонтальної взаємодії та модерації, необмежений доступ до контенту. Особлива увага приділяється самооцінці та взаємооцінюванню, відходячи від акценту на зовнішніх оцінках.

Додатково, змішане навчання сприяє розвитку критичного мислення, самостійності та відповідальності учнів, оскільки вони стають активними учасниками власного навчального процесу, маючи можливість контролювати темп і глибину засвоєння матеріалу. Такий формат також дозволяє педагогам підходити індивідуально до кожного здобувача, адаптуючи завдання та способи їх виконання під потреби конкретної аудиторії. Крім того, змішане навчання підвищує мотивацію завдяки інтерактивним елементам, таким як ігрові технології, симуляції та практичні кейси, що роблять процес навчання більш цікавим та прикладним. Це створює середовище для постійного обміну думками і досвідом між учасниками навчального процесу, що формує у них важливі комунікативні та командні навички, необхідні в сучасному суспільстві.

Таким чином, змішане навчання стає не лише інноваційною формою навчання, а й потужним інструментом, що сприяє гармонійному розвитку школярів, готуючи їх до реалій життя.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа: організація дистанційного і змішаного навчання у початковій школі: навч.-метод. посіб. / О. О. Трипольська, та ін. Харків: Вид-во "Ранок", 2021. 208 с.

2. Graham C. R. "Blended learning system: Definition, current trends and future direction", Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs; In: C. J. VonK, C. R. Graham; Eds. Pfeiffer, San Francisco, 2005, p. 3–21.

3. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання: монографія. Харків: КП "Міськдрук", 2016. 284 с.

4. Ткачук Г. В. Теоретичні і методичні засади практично-технічної підготовки майбутніх учителів інформатики в умовах змішаного навчання: автореф. дис. ... д-ра пед. наук. Київ, 2019 р. URL: https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/avtoref/D_26.053.19/Tkachuk.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>